

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hónapra 1.—
Egyes száma 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
kiadóhivatal:**
Főpiaz, a váro-
házzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábozott
sorokint 5 kr-ával
számlítanak.

A magyar szőlőgazdaság egy fontos kérdése.

— Julius 9.

Büszkén szoktuk kiemelni azokat az eredményeket, amelyek az utóbbi években a szőlőtelepítés terén értünk el. A homokterületeken ugyanis már hét-nyolc évvel ezelő óta határozottan nagy lendületet vett a szőlőtelepítés. A múlt évben Csongrád vármegyében például 2067 holddal, Bács-Bodrogvármegyében 1077 holddal, Sopronban 1061 holddal, Szabolcsvármegyében 508 holddal szaporodott a szőlőterület. A fillokszera által elpusztított területeknél nagyobb területet ültettek be Alsó-Fehér, Csanád, Hunyad, Kolozs, Ugocea és Bihar vármegyékben és Debreczen város határán.

E szerint a kötött talaju szőlők is épülnek lassankint. A szőlőtelepítési kölesönök pedig a hegyvidéki szőlők újra felszaporodását fogják rövid időn eredményezni.

A homok területeken ültetett szőlők gyenge minőségűek, de sokkalta nagyobb hozamot adnak, mint a hegyiek. Erősen megfogytak tehát nemesebb hegyi boraink, de bortermésünk tömege rövid időn nemesak hogy kevesebb nem

lesz mint eddig, de erősen meg fog növekedni.

Ugyanez a helyzet körülbelül a többi nagy bortermelő államokban is. És ha ezzel idejekorán nem számolunk, olyan válságba megy szőlőgazdaságunk, amely föl fog érni a fillokszervészszel.

Ujabb szőlőtelepítéseink ugyanis, a spekuláció közbenjötté folytán, elég drágán mentek végbe. De azért a drágult munkával és anyaggal is érdemesnek látszott a telepítés; mert jó ára és kelete van a bornak. De a különösen kedvező viszonyok hamarosan megváltoznak, ha csak a már kész telepítések teljes termésbe jönnek. És ha teljesen előljük is a borhamisítást, amely tíz év óta másik csapásként nyomja bortermelésünket, arra el kell készülnünk, hogy a borárak legalább is arra a nivóra szállanak, amidőn teljes termésben voltak még szőlőink. Ekkor pedig a homoki borok 7—10 forintjával is alig találtak vevőre s 15 frtéért már igen jó minőségű hegyi borokat lehetett kapni.

Az kétségtelen, hogy megnőtt pezsgó- és cognac-iparunk a szóban levő időhöz képest megnövelte borfogyasztásunkat. Borkezeskedelmünk is jobban ért ma

czikkei elhelyezéséhez. De más részt megnőtt a fogyasztási adó és a sörfogyasztás, ami erős korlátokat szab a borfogyasztás növekedésének. És erre olyan árnyokban, aminőben bortermelésünk fog nőni, semmi esetre sem számíthatunk.

Ugy új telepítőink, mint már meglévő szőlőtelepeink tulajdonosai jól teszik tehát, ha már ma gondoskodnak a várható erős verseny nyomasztó voltának enyhítéséről.

A friss szőlő termelése oly tér, amely nálunk még a megközelítő mérvben sincs elfoglalva. A friss szőlő nálunk még luxus gyümölcs s a külföldön is az. Erős árakat kapnak érte a termelők, bőven nyernek rajta a közvetítők s az eladó is. Ennek a czikknek a fogyasztása tehát ma beláthatatlan mérvben fokozódhatik, ha a producensek a friss szőlő termelésére berendezkednek s ha az árusítás mostani drágaságait csökkenteniök, a fogyasztás kis arányait pedig növelniök sikerül.

Azt hisszük, ma nincs ennél fontosabb kérdése szőlőgazdaságunknak s gazdaközönségünknek a lehető legkomolyabban foglalkozni kell vele.

A szőlőtermésnek gyümölcsként való értékesítése a borter-

T Á R C Z A.

Száz éves jubileumra.*)

(F. Vajda Elek urnak emlékéül.)

Száz éve, hogy gyűrűt cseréltenek,
Elmondva, hogy milyen a szerelem;
Hogy mint aranygyűrű olyan remek
És mint a gyűrű olyan végtelen.

Nagy Csokonaink oly boldog vala,
Akár az Ur előtt a boldogok;
Égben vidult: a leány volt angyala;
Hallá, hogy szive érte hűn dobog.

A Lilla bája ugy bájolta el,
Hogy elfeledte szörnyű kinjait;
Hívé: mennyország, melyen állt a hely;
Kétségéből lett égesodálta hit.

De hajh a balsors, a rut, a ravasz
Ugy állta útját, mint haramja;
Hiába sir: a sors csak így szavaz;
E viszonynak szét kell szakadnia.

*) Csokonai Vitéz Mihály 1797-ben ismerkedett meg Vajda Juliával, kit költeményeiben Lillának nevez, Komáromban. A Lilla gyűrűjét (melyet Csokonaitól kapott) Vajda Elek tatai tisztelt polgár f. hó 9-én adta át a „Csokonai Kör“-nek s így a költemény alkalmi mű. Szerk.

Az emberek, mit sátán sem teszen,
Csupa rossz kéme s rut „Árgus-szemek“;
Erőt nem vesznek a sujtó kezen:
A balsorsnak híven segítenek . . .!

Remegtek ők, mikép folyton remeg
Szörnyű viharkor a fák galya;
Szegény Mihályt bubánat ölte meg.
És Lilla boldog sohasem vala!

Száz éve, hogy a frigynek vége lett
De a remény kikelt, mint a mag;
Szerelmük most érte el a delet:
Ma — Debreczenben — gyűrűt váltanak.

Száz éve, hogy a frigynek vége lett
De csak imitt, lent, emberek előtt;
De az ami nyárrá tevé a telet
S felforrallá a kihült agyvelőt:

A Lilla és Mihály szerelme itt,
E szent napon, hű szent érzelmivel,
Miként a fő jó: „Isten küldte hit“,
Olyan csodát, olyan nagyot mivel.

Mi erre lebben, lágyan, esendesen,
Nem lenge szellő — sugdosásuk az:
— Örökké bírlak édes kedvesem;
Nem tép el tőled a sors, a ravasz!

A költő szobra, az sem szomorú:
Megtért az üdv, mely akkor elvesze . . .;

Őt üleli a bájos koszoru,
Mint akkor Lilla lilium-keze . . .

Csodás világ ez: egyikök se vén!
— Fiatalit a tartós szerelem! —
Szerelmük verőfénye itt e fény;
Az árny a bú, mit lelkük levetett.

Ki itt alant oly kinosan zihált:
Nyugtasd meg, Isten! Lillát, a szegényt!
Mellé helyezd — ott fent — a jó Mihályt!
Valóvá ottan váltsd a szép reményt!

Kiss Rezső.

Csokonai Vitéz Mihály „Lilla“-jának gyűrűjéről.

A Csokonai-ereklyék legbecesebbikéről van szó t. i. azon gyűrűről, melyet Csokonai Vitéz Mihály Vajda Juliának, kit nagybecsű költeményeiben „Lilla“-nak nevez, akkor adott át — esérébe —, midőn a csodás báju leányka a nagy lyrikusnak szerelmi vallomását oly biztatással viszonozta, hogy a szép viszonyt felbontani törekvő édes anyának szívét irgalomra lágyítandja.

Néhány év előtt a debreczeni „Geréby üzlet“-nek volt vezetőjéhez: Vajda

mésnél sokkal nagyobb haszonnal jár a mai borárak mellett is, bár a szőlő piaci árának átlag kétharmada a közvetítés és szállítás javára esik. Okos berendezés s az árusítás megfelelő szervezése mellett, a mai piaci árak 30—40 perccel csökkenhetnek a nélkül, hogy a termelők által kapott ár nagyobb mérvben befolyásoltatnék. Bár a számítás — a mint mondtuk — arra mutat, hogy a termelők által kapott árak is nagyban szállhatnak s a szőlő gyümölcsként való értékesítése még akkor is sokkalta nagyobb hasznot ad a bortermelésnél.

A fődolog tehát az, hogy úgy az új telepítvények, mint a már meglévő szőlőgazdaságok nagyobb súlyt fektessenek a friss szőlőtermelésre, a gazdák szövetkezés útján gondoskodjanak az elárulás szervezéséről.

A magyar szőlő a külföldi piacokon még nem nagyon szerepel. A nagymarosi szőlő-exportőrök példája még nem nagyon hódított. A belfogyasztás is csak kevés és igen drága szőlőt kap. Városainkban még a középva-gyonu emberek sem igen engedhetik meg maguknak valami gyakran a szőlőfogyasztás luxusát. Ezeket az állapotokat hamarosan lehet és kell is változtatni.

Egy társadalmi mozgalomról tudunk is már ez irányban. Arról t. i., a melynek eredménye az országos szőlőtelepítő- és értékesítőszövetkezet megalakulása lesz Budapesten. Ez a szövetkezet máris erősen készül a friss szőlő értékesítés szervezésére s feltétlenül megérdemli szőlőgazdáink érdeklődését.

Szőlőgazdaságunk jövőjét csak akkor látjuk biztosítottak, ha a friss szőlő értékesítése terén erősen és eredményesen látunk a munkához. Most van az ideje, hogy szőlőgazdáink ezzel a feladatukkal komolyan foglalkozzanak.

Országgyűlés.

Budapest, július 8.

Hogy történt, hogy nem, az ellenzéknek a mai ülés elején nem akadt szónoka! Horváth Ádámnak kellett volna a vitát kezdenie. Ő azonban kategorikusan kijelentette, hogy az ülés elején nem beszél. Mit volt tenni? Nem maradt más hátra, mint az új fegyverbarátokhoz, a néppárt-hoz folyamodni segítségért; azok még önzetlen barátai a függetlenségiéknél. És a szövetségesekbe helyezett bizalmukban nem csalódtak. Mócsy Antal, a kinek sokkal nehezebb hallgatni, mint beszélni, csakhamar kijelentette készségét, hogy a vitarendezőket zavarukból kisegíti. A ka-loesai preparandia volt igazgatója tehát mindjárt az ülés elején beszélni kezdett a cukorprémiumokról. Nem mondott semmi újat, de annyit talán nem is ambicionált. Utána Károlyi Sándor susogta el a nagy garral hirdetett nyul farknyi beszédét.

Azután az interpellációkra bejelentett feleletek következtek.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatási miniszter válaszolt Marjay Péter interpellációjára a *nagylétei gör. kat.* hitközség kebelében lefolyt zavargások tárgyában. A vizsgálat kihirdette: e zavargások közvetlen oka az volt, hogy a köz-ség lelkésze a megválasztott gondnokkal és iskolaszéki tagokkal tanácskozni nem akart, sőt őket a hivatalos helyiségből kiutasította. A demonstrációk tehát kifejezetten a lelkész ellen irányultak. Az illető lelkész elhelyezése iránt kérvényét már benyújtotta; addig is, a míg a kérvényt elintézik, ő és a belügyminiszter intézkedtek, hogy a zavargások többé elő ne forduljanak.

Ugy az interpelláló, mint a ház tudomásul vette a miniszter válaszát.

Perczel Dezső belügyminiszter vá-

lasza következett azután Eötvös Károly interpellációjára, melyet hozzá a rendőrségnek a vigszínházi tüntetések alkalmával tanusított eljárására vonatkozólag intézett. Minthogy személyesen meggyőződött róla, hogy semmiféle zaklatás nem forgott fenn, hanem csupán olyan botrányok hőseit büntették meg, a kiknek eljárását Budapest intelligenciájának kilenczven százaléka is elítéli, semmiféle további intézkedés szükségét nem látja.

A többség a miniszter válaszát tudomásul vette.

— **A rutén nép ügye.** Annak a mozgalomnak melyet Firczak Gyula munkás-püspök vezetése mellett a rutének érdekében indítottak, már látszanak eredményei. A mozgalmat vezető bizottság annak idején memorandumban kérte föl Perczel Dezső belügyminisztert, hogy a bevándorlás megállítására a beözönlött vidékeken több esendőállományt létesítsen s a belügyminiszter már teljesítette a bizottság kérését és a csendőrség létszámát tetelesen megszorította. Így közelebb a máramarosmegyei Ökörmezőn, Majdánkán és Iszkán fogják a csendőrsöket őrszakoskák átalakítani egy-egy esendőnagy parancsnoksága alatt Nagy örömet keltezt továbbá a ruténeknek a pénzügyminiszter azon rendelete, hogy az összes hátralékokat a szegény nép 10 éven belül részletekben törlesztheti s azoknak, kiknek semmi ingatlanuk nincs, adóhátralékát teljesen törlik.

— **Török-görög békétárgyalások.** A török főváros jól értesült köreiből, mint a „Kel. Ert.”-nek Konstantinápolyból jelentik, híre jár, hogy a szultán Ferencz József ő Felségétől sajátkezűleg irt levelet kapott azon kéréssel, hogy a békét mielőbb kösse meg. E hirt, mely politikai körökben nagy feltűnést kelt, hivatalosan meg nem erősítették, de meg sem czáfolták.

A vendégjáró halott.

— Csodálatos história. —

— Saját tudósítónktól. —

Rémes eset foglalkoztatja most a Prágához közel fekvő Beraun város lakosságát. A hajmeresztő esemény hite-

Károly nagykallói tekintélyes kereskedőhöz következő kérdést intéztem:

Tisztelt Vajda Ur!

Mostoha fiai azt állítják, hogy az Önnél levő, nagy becsű ereklyét: a „Lilla gyűrűjé”-t az a halhatatlan emlékü Lilla (t. i. Vajda Julia) Csokonai Vitéz Mihálytól kapta mint „cserepéldányt” és hogy azon gyűrűt, melyet a debreczeniek közönségesen „Csokonai gyűrűjé”-nek neveznek — a mi halhatatlan nagy lyrikusunk: Csokonai Vitéz Mihály Vajda Juliától kapta vagyis Lillájától. Való ez érdekes állítás?

Vajda Károly ur előttem is azt állította, amit kedves neje és mostoha gyermekei előtt állított, hogy a kérdéses gyűrűt Lilla (Vajda Julia) Csokonaitól kapta.

Nagyon érdeklődtem a dolog iránt, mert Csokonai Vitéz Mihály életrajzát szándékom bemutatni és pedig népies előadásban, azon népnek, melynél magyarabbat nem ismerek t. i. Debreczen város minden ízében magyar népének s minthogy az ilyen munkák új adatok nélkül, ujság bájjával nem dicsekedhetnek: új adatokat kezdtem gyűjteni s ezért Tata-Tóváros

azon szerény, de mindenért, a mi szép, jó, igaz és magyar lelkesedni tudó derék polgárához fordultam, aki ez ügyre vonatkozólag víva bibliothecának nevezhető t. i. Vajda Elek urhoz, a fentebb említett Vajda Károlynak édes atyjához, azon lelkes, dícső férfiúhoz, ki a nagybecsű ereklyét: a „Lilla gyűrűjé”-t (mint a hozzám legujabban intézett levelében mondja) folyó év július 9-én adja át személyesen az általa nagyra becsült „Csokonai-kör” igen tisztelt elnökségének, mi 75 éves aggastyántól nagy áldozat.

Vajda Elek urtól oly adatokat kaptam, melyekről a halandóból halhatlanná vált irodalomtörténetírónak: Toldy Ferencznek sem volt tudomása, annál kevésbé azoknak, kik az ő nyomán haladva rekedt hangon visszhangoztatták azt, amit a nagy tudós oly tiszta hangon hirdetett. (Tisztelet a lelkeseknek, kik itt-ott ujjat is tudtak mondani: Hamar Lászlónak, Vutkovics Sándornak, Haraszi Gyulának és id. Szinyei József bácsinak, ki a Philologiai Közlönyben Lilláról néhány érdekes, addiglan sehol meg nem jelent adattal állt elő.)

Vajda Elek ur a rendelkezésemre bocsátott nagy becsű adatok között a *Lilla gyűrűjére vonatkozólag így szól:*

Mikor már az idő itt volt, hogy temetik (t. i. Lillát, ki Duna-Almásán halt meg 81 éves korában) a szobában, a hol a holt test volt, volt azt mondja, a férje t. T. Végh Mihály ur az én édes kedves apámnak: Bruder! Ezt a gyűrűt, a mi az ujján van, le kell huzni. Bruder! Az magát illeti; tegye az ujjára. Így tehát Lilla halála után a gyűrű Vajda Sámuel szomódi ref. lelkészé lett (t. i. Vajda Elek ur édes atyjáé. K. R.); Vajda Sámuel halála, után pedig Vajda Eleké lett a gyűrű; de mivel a fiam — Vajda Károly — Nagy-Kállóban lakott: egyszer haza jött és látta a gyűrűt s megmutatás végett elvitte magával és a mai napig ott van gyűrű a feleségénél. Én tehát igen szépen felkérem T. tanár urat: Legyen szíves Vajda Károly özvegyét az én nevemben felszólítani, hogy a gyűrűt minél előbb nekem visszaküldje. Maradok tisztelettel: Vajda Elek U. i. Amit ezen levelemben irtam, az mind úgy történt.

Néhai Vajda Károlynak özvegye: igen

lességéről kezeskedik azon körülmény, hogy az egy gymnaziumi tanárral történt, kinek világos, higgadt gondolkodásához a felületesség gyanujának még árnya sem fér.

Említett gymnaziumi tanárnak egy jó barátja, ki néhány nap előtt elhunyt és eltemettetett, a temetés utáni ötödik napon, leányával együtt meglátogatta tanár barátját s csak harmadnap tudták meg, hogy ugyanazon órában, midőn a vendégjáró halott — ezektől búcsút vett — a leány vasuti szerencsétlenség következtében szintén meghalt.

A rémes eset részleteiről következőkép értesítenek bennünket:

A jó barátok.

Beraun városban, a hasonnevű folyócska csendes partján, egy ősrégi, vastagfalazatu földszintes házban lakik dr. Csedrák Venczel, az ottani gymnaziumnak nyugalmazott tanára, leányával a fiatal, félárva szép Emmával.

Még 3 év előtt a mathézist és philozofiat tanította, de testi gyengesége miatt a tanszékről lelépve, szigorú visszavonultságban él, egyedül kedvenc tudományával foglalkozván.

A családot idegenek nem igen látogatták, csak egy fiatal katonatiszt, ki jegyese volt Emmának, de ki ezredével mostanában Galicziába áthelyeztetett,

Azonkívül szórványosan átrándult hozzájuk a közeli Pzsibramról az ottani könyvtár másodőre, Lazil Károly, egy az encyclopédiai tudományokban otthonos férfi, ki Csedráknak még gyermekkori játszótársa volt, együtt végezték iskoláikat s eszméiket csak egymással tudták kölcsönösen kieserélni.

Lazil Károlynak szintén volt leánya, egy kifejlődésben levő, Emmánál négy évvel fiatalabb kedves gyermek, a fekete szemű, ábrándos Laura. Amily csendes volt a két öreg társalgása, oly zajtalanul érintkezett a két leány is. Még a téli theaestélyek szokott vidámsága sem tudta őket élénkségre hangolni. Bizalmasak voltak összejöveteleik, telve őszinte melegséggel, szeretettel, — de hangtalanok.

E két család egymásnak volt teremtvé. Ha a komor, mohos falak egyesíték a két családot, az öregek csendesen elvitatkoztak Plato örökbeesü lélekböleselmén,

szívesen teljesítette az öreg urnakjól megokolt kívánságát, mert hallotta, hogy eskélységem is arra törekszik rá birni a jó öreg urat, a mit a Csokonai-kör oly rég ohajt, t. i. hogy a nagybeesü ereklye a Csokonai-ereklyék számát szaporítsa és ékesítse.

A Lilla rokonainak szép tette ünneppé magosítja a mai napot: Nagyságos Czibor Pál honvédszázados, hadbíró ur azon kéréssel fordult hozzám, hogy a gyűrű átadása előtt Csokonai szobrára értékes koszorut téssek ezen szép felirattal:

CSOKONAI SZELLEMÉNEK LILLA ROKONAI.

A fehér szalagon e szép felírás diszlik. Reménylem, szentül hiszem, hogy a „Lilla-gyűrűjé”-nek átadóját: T. Vajda Elek urat Debreczen város nemes lakosai szeretetöknek jótékony, gyógyító hatásu jeleivel halmozandják el.

Isten velünk. Viszontlátásig:

Kiss Rezső,
nagykállói áll. reáliskolai
tanár.

— vagy egy ismeretlen eredetű kámea genezisében, a leányok pedig a lugasövezte folyóparton szőtték ábrándos, kifürkészhetlen leányálmaikat...

A halálhír.

Mult hó utolsó napjában kapta dr. Csedrák a gyászhirot, hogy kebelbarátja Lazil meghalt. A hír váratlanul érte az öreg tudóst s a hirtelen felindulás oly erővel hatott rá, hogy négy napig tartó, súlyos lázba esett. Hirtelen beállott betegsége megakadályozta abban, hogy a temetésen jelen lehessen, sőt annyi ideje sem volt, hogy a halálhírt leányával közölhette volna. Midőn ötödik napon eszmélete visszatért, okulva a halálhír megdöbbentő hatásán, leányát nem is akarta megismertetni a hírral, hanem azt célozta, hogy Beraunból elköltözvén, lassanként fogja a Lazil család emlékezetét Emma előtt elhomályosítani s csak akkor közölni vele az öreg tudós halálát.

Vendégjáró halott.

E czélből előkészületeket tett az átköltözéshez s a mint ezalatt oly könyvek kerültek kezei közé, melyek felett egykor elhunyt barátjával vitatkozott volt — fájdalmas mosoly vonult végig ajkain s leki szemei elé idézte elvesztett barátját, amint őt utoljára látta hosszú fekete köpenyében, mindig könnyes szemei előtt a nagy pápaszemekkel, barátságos, jóindulatu mosolyal tiszteletreméltó fehér fűrtökkel övezett arcán.

S ime — a mint egy napfényes délutánon könyveit ládjába rendezendő volt, e kedves látománynak magát önkénytelenül átengedné — ekkor megzörren a folyó melletti kertajtó és — borzalom — a *kavicsos uton látja érkezni elhunyt barátját*, hosszú fekete köpenyében, mindig nevető szemei előtt a nagy pápaszemmel, karján vezetve leányát, a nőies idomait most nyerő Laurát.

Az öreg tanár első pillanatra megdöbbent a viszontláson, de mint értelmes, tanult ember ezer magyarázatot is talált a meglepetés kimagyarázására, mert lehet, hogy a gyászhirot magában foglaló távirat alapult tévedésen, vagy a név volt helytelenül írva, vagy gonosz játékot üztek vele, vagy — hisz már öreg is — talán csak álmodta az egészét.

De azért megkönnyebbülten lélekzett fel, a mint holtak hitt barátját élőszóval megszólalni hallotta. A látogatás késő éjjelig tartott, mindőn is a vasutra kikisértettek a vendégek. A látogatás alatt a tanár teljesen megfeledkezett arról, hogy mily titokzatos előzménye volt a dolognak s nagyon örült, hogy leányának elhirtelenkedve nem szolt semmit. Egy párszor már ajkaira jött ugyan, hogy a különös dologról Lazilnak szóljon, de azután mérlegelve azt, hogy talán mégis lehetett alapja a hírnek, talán tetszhalott volt csakugyan Lazil s ennek felemlítése rosszul eshetnék annak, de meg magát sem akarván nevetségessé tenni, hallgatott róla. Vitatkoztak ismét csendesen, hogy Sokrates nagy mondását f-fel, vagy ü-vel kell-e kimondani, a leányok pedig elrejtöztek a lugasba, a mi oly kellemes ellentétet képezett a komor ódonszerű falakkal és ott ábrándoztak. Itt kipattant Laura első titka és megmutatta Emmának azon hajfűrtöt, melyet medaillonjába rejtve keblén hord.

Mint már említettük, a vendégek az éjjeli vonattal elutaztak.

A katasztrófa.

Dr. Csedrák és lánya háziéletét ezek után két napig semmi különös esemény nem zavarta s talán a borzalmas talány ma sem került volna hajmeresztő rémséges voltában napfényre, ha Emma vőlegénye harmadnap reggel, midőn az öreg

tudós reggeli sétáját végezte — meg nem érkezik. Ki volt kelve arcából, az izgalmak és fáradalmak feldúlták szép vonásait, hogyne, az ő csapatja volt kirendelve segédkezni a *kolomeai iszonyu katasztrófánál*. A vőlegény, meggondolatlanul hirtelen elmondta Emmának, hogy a katasztrófánál egy gyászba öltözött fiatal nő is vízbe fult, kiben legnagyobb megdöbbenésére Lazil Laurára ismert.

Emma sirva fakadt de csakhamar kérdé:

— Mikor történt a katasztrófa?

— Péntek éjjel.

— Nahát akkor maga nem jól látott.

Az nem volt Laura!

— De kedves Emma, hiszen ismerem őt jól, hányszor tréfálkodtunk együtt, mi hárman. Én nem tévedek. Bár ugy lenne, de fájdalom, bizton mondhatom, hogy a mi kedves Lauránk volt az.

— Lássá, maguk férfiak, mily hamar akarnak valamiről meggyőződve lenni. Laura pénteken Károly bácsival nálunk volt s csak 1/2, 12-kor utaztak el.

— Ugyanakkor történt a katasztrófa.

— Na lássa, Kolemea pedig innen...

— Levegőúton is legalább 1100 kilométer.

— Akkor ki van zárva a lehetőség, hogy Laura, kit én itt fél 12-kor megöleltem, ugyanazon időben innen 150 mérföldnyire a vízbe fulhasson.

— Igazán nem értem. Pedig ő volt szegény. Határozottan, eskü alatt állíthatom. Bő fekete ruhája nagy erővel húzta a víz alá, fátyola pedig szorosan nyaka köré csavarodott. Midőn ezt kibontani igyekeztem, egy medaillon akadt kezembe. Tudom, hogy magának ő igaz barátnője volt. Leoptam, magának, bocsássá meg a kedves halott, elhoztam, ime itt van.

Emma alig pillantotta meg a medailliont, midőn szivrepesztően felsikoltott s eszmélet nélkül összeesett. A medaillon ugyanaz volt, melyet Laura neki a lugasban mutatott volt.

A rejtély bonyolul.

A hazatérő öreg tanár eszméletlenül találta Emmát. A vőlegény hamarosan felvilágosította az előzményekről. Az öreg tudós fejét rázta.

Nem csodálkozhatott Emma izgalmán, mert csakugyan igaz lehetett a főhadnagy állítása s ezzel igazolt Emma rémülete. Ugyanis a posta előtt elhaladván, egy gyászszegélyű levelet kapott Emma czimére, de sejtve, hogy ebben a rejtély kulcsa adatik meg, a mit még soha sem tett, megtette most, — felbontotta a leányának szóló levelet. Ebben Laura értesíti Emmát, hogy apja halála miatt rövid időre Bukovinába kell utaznia s már nincs ideje őt meglátogatni.

Elképzelhető a két férfi megdöbbenése, midőn a levél adataiból beigazult, *hogy az atya egy hét előtt meghalt s a leány már Galicziában járt, midőn náluk látogatást tettek.*

De a tudós tanár mindezen világos bizonylatok dacára sem akarta beismereni az ügy titokteljes voltát. Ő maga akadályozva volt az elutazásban, mert Emma heves ideglázban, eszméletlenül feküdt, de a vőlegényt elküldte Pzsibramba, hogy ott a helyszínen derítsen világosságot a kérdésre.

A katonatiszt rögtön átutazott s ott megtudta, hogy Laura csütörtökön, vagyis ama bizonyos látogatást megelőző nap reggelén utra kelt Czernowitz felé. A kik mind a két családot ismerték, *csodálkoznak, hogy dr. Csedrák semmit sem tud Lazil halála felől, holott annak temetésén jelen volt s ott őt többen látták.*

Eddig tart a tudósítás. Mint halljuk dr. Csedrák az esetet bejelentette a bécsi

akadémiának és becsületével szavatol, hogy a rémletes eset adatait, a mint itt elöadtuk volt sem el nem ferdíti sem saját hozzáátételével ki nem bőviti.

Tudtunkkal még ily eset, a borzalmas részletek ily halmaza még nem történt soha és nagy elégtétele lesz a spirítistáknak, ha az ügy a tudós akadémia által természetesen s a szellemvilágot bizonyító esetnek fog kimondatni.

Hogy azonban tudósításaink hitelességéhez kétely se férhessen, lapunk egyik munkatársát, *Tycho urat*, ki a cseh nyelvben és hasonló kérdésekben teljesen jártas, megbíztuk, hogy menjen a helyszínére és a legszigorubb kutatás alapján győződjék meg az ügy mibenlétéről. Munkatársunk a reggeli gyorsvonattal el is utazott.

A szives olvasót pedig biztosítjuk, hogy semmi költséget nem kimélünk, hogy e nagy horderejű, rejtélyes kérdést, érdekességéhez méltó hitelességgel és praecitással megvilágíthassuk.

Lilla gyűrűje.

Debreczen, július 9.

Czokonaink mélységes, lángoló szerelmének kedves zálogát, egy szerény kis aranygyűrűt kapott ma drága ajándékkul az ő halhatatlan nevét büszkén hordozó irodalmi körünk, a debreczeni „*Csokonai-kör*“. Azt a gyűrűt amelyet Csokonai a komáromi boldog napokban ajándékozott az annyi dalra, legszebb énekeire inspiráló Lillájának — a rév-komáromi hajós nemzetes Vajda Pál uram esodaszép bájos leányának Juliának.

Lilla holtaiglan, hatvan esztendőn keresztül hordozta ezt a drága ereklyét, amely máttól fogva a Csokonai-kör szépen gyarapodó muzeumának egyik legértékesebb kincse marad mindenha. — Ünnepeles jelenet volt az, amidőn a Vajda család aggastyán feje, a messzeföldről Debreczenbe zarándokolt Vajda Elek, művelt, lelkesedni tudó tata-fővárosi kiérdemült asztalos mester átadta Komlóssy Arthur városi főjegyző, a „Csokonai-kör“ alelnöke és ereklyetár örének a Lilla gyűrűjét örök tulajdonjoggal, hűséges megőrzés végett. Rajta kívül Lilla családjának még két tagja volt jelen: özv. Vajda Károlyné szül. Némethy Katalin (aki debreczeni születésű nő) és ennek leánya Ottilia, Palaticz János nagy-kállói kereskedő neje, aki maga is viselte Lilla gyűrűjét. — A Csokonai-kör részéről még jelen voltak: Szilágyi Károly, a kör jogtanácsosa, Balogh Ferencz hittanár püspökhelyettes, dr. Kardos Albert főreáliskolai tanár, Zoltai Lajos lapunk felelős szerkesztője, mint választmányi tagok, továbbá Nagy Albert, ifj. Komlóssy Arthur és Kornhauser Antal.

Az átadásról jegyzőkönyvet vettek fel, amelyben el van mondva a gyűrű története, a Komlóssy Arthur által megindított kutatás eredménye s igazolva vagy az ereklye hitelessége.

E jegyzőkönyv, melynek adatait nagy részben Vajda Elek ur szolgáltatta, aki azokért eskü alatt kész kezeskedni, sok érdekést tartalmaz a Csokonai Ideáljának családi viszonyairól s helyreigazítja Toldy Ferencznek azon tévedését, hogy a Lilla édesatyja Péter és kereskedő volt. Mert a derék komáromi hajóst Pálnak hívták. Neje Nagy Erzsébet volt. É házasságából

öt fiu és két leány származott: József, Dániel, Sámuel (ennek fia a most köztünk tartózkodó V. Elek), Zsigmond, Pál, Lidia és Julia. Julia 1775-ben született így két évvel volt fiatalabb Csokonainknál. Édes anyja, ki elfogult gyűlölettel volt eltelve a szegény poéta iránt, egy 20 éves szabólegényhez, Lévai Istvánhoz erőszakolta Lillát. Negyvenhat évig éltek együtt Duna-Almásan, ahol még most is mutogatják a házukat, régi nádas épület, ahol Lilla haj sokszor visszasóhajtozhatott legelső szerelmére. Két évi özvegység után újból férjhez ment már 71 éves korában (még akkor szép asszony volt) Végh Mihály hetényi ref. lelkész főespereshez. Lilla 1856 ban halt meg, 81 éves matrona volt. Az ujján viselte még akkor is azt a gyűrűt, melyet Csokonaitól kapott. Férje, nagytiszteletű Végh Mihály ur az ereklyét, amelyet felesége mindvégig kegyelettel viselt, lehuzatta a halott balkeze gyűrűs ujjáról s oda adta a Lilla bátyjának, Sámuelnek ezekkel a szavakkal: „*Ez a gyűrű a Csokonai vagyona.*“ Őrizd meg Bruder.“

Vajda Elek, a Sámuel fia jelen is volt a Lilla haldoklásán és temetésénél s világosan emlékszik még arra, hogy Lilla Végh Mihálynak, a férjének megmondta: kítől kapta azt a gyűrűt. Lapunk más helyén meg van írva ez az esemény s a gyűrű későbbi vándorlása, — mihez csak annyit teszünk hozzá, hogy Vajda Sámuel meghagyta Elek fiának, hogy ezt a gyűrűt majd a debreczeni Csokonai muzeumnak ajándékozza.

Édesanyja óhaját im ma teljesítette az aggastyán fiu. De a Csokonai-kör részéről hosszú kutatás előzte meg, míg rátaláltak a Lilla gyűrűjének gondos őrizőjére. Komlóssy Arthur élénk levelezést folytatott 1893-óta Pap Gábor dunántúli ev. ref. püspökkel Beöthy Zsolt főrendiházi taggal, Liszkay Jenő min. tanácsossal, Pethes Endre alisztani ref. lelkész és neje Cziike Linával, akitől Vajda Julia zsoldárát kapta a Csokonai kör, Kalicza Géza telekkönyvvezetővel, a kié most a Vajda család komáromi háza, Peháta Antal ügyvédi kamarai elnökkel, Kiss Rezső n.-kállói tanárral, özv. Vajda Károlynéval stb. — olyanokkal, akikről feltette, hogy Csokonaira vonatkozó ereklyéknek birtokában lehetnek vagy ilyenekről tudomásuk van. Végre ifj. Harangi György debreczeni lakos vezetett a helyes nyomra, ő jelentette, hogy a Lilla gyűrűjét Tatán őrzik.

Vajda Elek a gyűrűt mindjárt kezdetben a Csokonai-kör muzeumának szánta; levele csak téves czimzés miatt került a kollégiumhoz.

A gyűrű vékony kettős karikájú, — aranyból való, — a mit a próba-jel is igazol. Kő helyett felnyitható ovalis alaku fedél van rajta, a mely parányi rekeszt zár, a mibe régi szokás szerint hajfonatot vagy mérget rejtettek a szerelmesek.

— Az élő Istenre mondom, hogy ez a gyűrű a Csokonaié volt; — ez igaz és nem hamis gyűrű, a mit Lilla viselt — szólott az ősz Vajda Elek, Lilla unokaöcse, midőn a gyűrűtől megvált s átadta a Csokonai körnek. És az öreg 75 éves embernek kiesordultak a könyvei . . .

— Most már nyugodtan halok meg. Hálát adok az Istennek, hogy erre megsegített!

Az átadásról felvett jegyzőkönyvet a jelenlévők valamenyien aláírták s annak eredetije a Csokonai-kör levéltárában maradt; egy hiteles másolatát pedig Vajda Elek kapja.

Lilla gyűrűje egyelőre ugyanabban a dobozban van elhelyezve, amelyben egy fekete magyar fejkötőt is őriznek. Ezt gróf Batthiany Lajosné, a vértanu halált szenvedett első felelős magyar miniszterelnök neje 1846-ban küldte néhai Sáp Sámuelről Debreczenbe Komlóssy Imréné urnőnek, hogy mintául használják a debreczeni nők, a magyar ruha viseletnél.

A gyűrű becsére nézve felemlítjük, hogy egy régiségyűjtő már *öt száz* forintot ígért érte, de Vajda Elek nem adta oda. Hanem ide hozta Debreczenbe — ingyen — a Csokonai-körnek.

Lilla unokaöcse sok érdekes apróságot elbeszél Csokonairól és Lilláról.

A Lilla anyja, mig élt sokszor emlegette Csokonait, — de sohasem tudott iránta felmelegedni. Kevésre becsülte a poétát, aki magas tetejű köcsökalapban, vállakra omló tömött fekete hajjal, ócska sárga csizmában, amiből kinézett a lába, — járogatott a Vajdáék háza felé.

— Ilyen himpellér nem tapossa az tapossa az én küszöbömöt mondogatta.

Vajda Sámuelné és megtiltotta Lillának, hogy elfogadja a Csokonai udvarlását. Később mikor Csokonai két kis verses füzetjét emlékül küldte Debreczenből Lillának, édesanyja parancsára tűzbe kellett azokat dobni. Lilla arczképe, melyet a Csokonai-kör szeretett volna megszerezni, aligha lesz feltalálható, mert az almási nagy tüzkör elpusztult, amint a rokonok emlékeznek. Pedig arról láthatnánk, milyen gyönyörű nő volt Lilla, akinek szépségén a francia háborúk a francia tisztek is elálmélkodának. Nagyon hasonlított hozzá a Vajda Elek két évvel ezelőtt elhalt leánya Czibor Pál hadbíró neje, akit szintén Lillának hívtak.

Komlóssy Arthur tegnap az öreg Vajdát és családját kivezette Csokonai sirjához. A sir jó karban tartása igen kellemesen lepte meg Lilla rokonait. Unoka öcse átölelet a vaspiramist és sirt a költő hamvai felett. Megnézték a Csokonai szülő és lakóházait is.

A vallásos lelkű öreg ur néhány napig még Debreczenben marad, ahol még sose járt, de az édes apja debreczeni diák volt.

Nagyon szeretett volna a Nagytemplomban venni részt isteni tiszteleten. Ez persze most elmarad. Helyette a kis-templomba jár imádkozni, mig Debreczenben időzik.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12 és d. u. 2-5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfelvezetők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégi nyitvaumban van hétfőn, szerdán, szombaton, d. u. 3-6-ig. Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2-4 óráig

Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nivaltalos órák az állami anyakönyvvezetőknél
Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Debreczeni Ellenőr. Julius hó 1-én új előfizetést nyitottunk a Debreczeni Ellenőrre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, a kiknek az előfizetése június hó végével lejárt, méltóztassanak a megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Csokonai Vitéz Mihály édesanyja Lillánál. Nem utolsó érdeklődéssel bir a most itt időző öreg Vajda Elek tata-tóvárosi 75 éves tisztos polgár s Lilla testvérbátyja fiának azon közlése, hogy költönnék 1805. január 31-én történt szomorú elhalálása után pár évvel a fájdalomtól sujtott édes anyja özv. Csokonai V. Józsefné, szül. Diószegi Sára utra kelt Debreczenből a messze Komárom vármegyébe és meglátogatta fiának imádját Lillát D.-Almásón. Mert nem akar — ugymond — a nélkül meghalni, hogy ne lássa azt a szép nőt, ki után szerelmes fia élte utolsó lehelletéig epedett, kihez költeményeinek legszebbjeit írta s kiért jóformán élete is megrövidült. — Lilla magyaros sziveséggel fogadta a gyászoló anyát, ki hogy mily jól találhatta magát nála, bizonyítja, hogy három nap és három éjjel töltött Lilla vendég szerető házában s megkönnyebbülve s boldogan tért vissza szülő városába.

A „Debreczeni Hirlap“ egy a lapunkban „Előfizetési felhívás“ czimen megjelent humoreszket, hogy miért, miért nem? magára vonatkozóan tekintett, és erre mintegy válaszul a főmunkatárs testi súlyát igyekezett a tegnapi számában neveltségessé tenni. Erre, ha ebben kedvét leli, semmi megjegyzésünk nincs. De ugyanezen kis, nem tudjuk mifélében, a mi olvasó közönségünket is *félkegyelműnek*, a szabadelvű pártot pedig *husostazék párt*-nak nevezi. Miután olvasóink közt ugya város mint a vármegye szellemi vezéreit és legintelligensebb közönségét tisztelhetjük ezen kifejezés ellen a leghatározottabban tiltakozunk; és magunk részéről a tréfás uton ez ügyet befejezettek tekintjük. A mennyiben a szükség kíváná, komolyabb irányban azonban minden képpen helyt állunk.

Jog- és pénzügyi bizottság ülése. A jog-és pénzügyi bizottság f. hó 10-én délután 3 órakor a városháza nagytermében Vecsey Imre tanácsnok elnöklete alatt ülést tart. Az ülés tárgyai a következők lesznek: 1. A debreczeni Fröbel gyermekkert segély iránti kérvénye. 2. Szabályrendelet javaslat a birtok határainak jelzésére vonatkozólag. 3. A „Hungária“ épület helyiségeknek további kibérlése. 4. A szállásokra vonatkozó szabályrendelet javaslat. 5. Az ev. ref. egyház presbyteriumának kérvénye tűzifa illetőség kiadása iránt. 6. Statutum törlés iránti kérvény. 7. Mezőrendőrkapitány és hatósági állatorvos urak napdíj átalány iránti kérelmek. 8. A kisajátítási és szépítési alap létesítésére vonatkozó szabályrendelet javaslat. 9. Több adományt kérő folyamodvány.

Az öreg takarékpénztár jubilaris ösztöndíja. A debreczeni első takarékpénztár igazgatósága tegnap vette bírálat alá a közművelődési alapítvány 600 frtos ösz-

töndijára beérkezett pályázatokat. Ezuttal azonban nem döntött azok sorsa felett. Csak a jövő héten határoz véglegesen.

A kórházi bizottság hetfőn, f. hó 12-én d. u. fél 4 órakor a városháza nagy termében ülést tart.

Önkéntesjelöltek bevonulási igazolványa. A hadügyminiszter egyetértőleg az osztrák és a magyar honvédelmi miniszterekkel az egyéves önkéntes jelöltek bevonulási igazolványának érvényességi határidejét a katonai szabályzatok 69. § értelmében, körrendeletileg a kiállítás napjától számított három hónapra állapította meg. E bevonulási igazolványok csatolandók az önkéntesség elnyeréséért beadott folyamodványokhoz s ez esetben érvényességük a jelzett határidőn túl a döntéssig terjed.

Gyermekfosztogató. Sajtos Sándorné 3 és fél éves leányának füléből egy cigányasszony a kisuj-utcán kirántotta 3 frt 50 kr értékű arany fülbevalót, aztán eladta azokat 60 krajczárért Balogh Mihálynénak a csapó-kerten. A tettest elcsípték Mezei Klára pesti sor 3296. szám alatt lakó vadházasságban élő asszony személyében, aki tagadta ugyan a gonosz tettet, de aztán rábizonyították. Egyelőre szabadlábon hagyták, de a bíróság fogja ügyét tárgyalni.

Vendéglősök és kávéos kongresszusa. A Budapesten tegnap megtartott kongresszuson elhatározták a szállodások, vendéglősök, kávéosok, pincérek és segédalkalmazottak, hogy országos nyugdíj-egyesületet alakítsanak. Az alapszabályok szerint az intézmény életbeléptetésével gazda és pincér havi befizetések alapján 300—2000 koronáig terjedő nyugdíjat biztosíthat magának. A nyugdíj-összeg nagyságának megjelölése az illető tag tetszésétől függ; természetesen a választott összeg magassága szerint változik a havi befizetés összege is. Tag tehát minden szakbeli már 14 éves korában; 35 év után nyugdíjának föltétlen élvezetbe lép, úgy hogy a szabályok értelmében egy pincér már 50 éves korában nyugdíjat élvezhet. — A kongresszuson voltak Debreczenből Hauer Bertalan, a debreczeni nyugdíj-egylet elnöke, Vetéssy Béla titkár, Dr. Benedek János jogtanácsos, Kovács Dezső és Tatár Gusztáv akik az alapszabályok szakaszainak megvitatásában és czélszerű módosításában élénk részt vettek. Na meg a muriban is ami a kongresszust követte.

Uj lap a fővárosban. A hirlapirodalmi körök most élénken foglalkoztatja egy szeptemberben meginduló új politikai ujság szervezkedése. Az új lapnak — mint olvastuk — Mikszáth Kálmán lesz a főszerkesztője, a ki már ki is lépett a „Pesti Hirlap“ kötelékéből és erősen szervezi a vállalatát. Ennek a felelős szerkesztője állítólag Lovassy Andor, a nagyváradi „Szabadság“ szerkesztője lesz, a redakció tagjai közt lesznek még a vidékről Fehér Dezső a „Nagyvárad“ szerkesztője és Gily Ede a „Debreczeni Ellenőr“ volt szerkesztője is.

A máramarosi kamara. Hermann Béla máramaros-szigeti polgármester vezetése alatt tegnap küldöttség járt Dániel Ernő báró kereskedelemügyi miniszternél s a Máramaros-Szigeten fölláttatandó rutén kereskedelmi kamara érdekében memorandumot adott át. A küldöttségben, melyhez Chorin Ferenc országgyűlési képviselő is csatlakozott, részt vettek Papp Géza városi tanácsos, Kelemen Samu dr., Parkuj Imre és Roz Samu kereskedők, Antal János ipartestületi elnök. A kereskedelemügyi miniszter megígérte, hogy a kérdést jóakarattal fogja tanulmányozni.

A czirkusz első előadása. Könyöt L. czirkusz igazgató Széchenyi u. végén felállított fedett lovardájában válogatott műsorral az első előadást ma este tartják meg.

Felhívás. Felhivatnak az alsó nyírvideki vízleesapoló társulat által ártézi költség viselésére bevont *kaszálló birtokosok*, hogy a társulat által előírt s behajtásra kimutatott 1897. évi ártézi költség e hó folyamán a városi adópénztárnál (Hungária I-ső em. 8 sz. befizessék, mert a határidőn túl járulékaival együtt végrehajtás útján fog az a hátralékosoktól behajtatni. Debreczen 1897 július 8. Városi adóügyosztály.

Elhunyt ref. lelkész. Az érmelléki egyházmegye ref. lelkészi karának évekkel ezelőtt egyik tevékeny és kiválóbb tagja hunyt el vasárnap Kassay Ignác bihar-diószegi ev. ref. lelkész személyében. Közel egy évtized óta súlyos szenvedések gátolták a lelkészi teendők teljesítésében, míg végkép erőt vettek az egykor daliás természetű férfium, s elnémitották a szó hatalmával annyi szívet elragadó nyelvet és ajkakat. A 64 éves korában elhunyt lelképástort a hiven kívül kiterjedt családja és rokonsága gyászolja. Temetése 6-án ment végbe általános részvét mellett.

Felhívás. A „Debreczeni dalegylet“ f. év augusztus hó 1-én nagyobb szabású népi-ünnepélyt óhajt rendezni a n.-erdőn. Tervbe lett véve: *kerékpárverseny és lampionos kerékpár felvonulás* tartása is. Tisztelettel fskérem városunknak kerékpározó urait, hogy holnap szombaton d. u. 6—7 óra között a nagyerdei volt koresolya téren megjelenni s e tárgyban tartandó értekezletben részt venni s sziveskedjenek. Debreczen, 1897. július 9. Krasznay dalegyl. titkár.

Czukortolvaj. Weinstein József hajdu-hadnázi lakos szekeréről a csapó-utcán elemeltek 2 süveg cukrot tíz forint értékben. A káros halát ad a tolvajnak, hogy a kávéhoz hozzá mástól lopja.

A czipész ipartársulat által 10-ikén szombaton a nagy erdőn tartandó vacsorával egybekötött táncestélyre a meghívók széthordattak, ha valaki tévedésből azt nem kapott volna, sziveskedjenek e végett Weidner Gusztáv vagy Cziczó Lajos urakhoz fordulni. Vacsora jegyek az estélyen is válthatók.

Meghalt az „ector“.

— Meilhac Henri. —

Ezelőtt vagy tizenkét évvel a párisi *Porte-St.-Martin* színház egyik parquette üléséről bámultam a legsodálatosabb „Frou-Frou“-t, Sarah Bernhardt aki akkor e boulevard-muzsacsarnok igazgatója volt.

Mondanom sem kell, hogy a művésznőt minden felvonás után lelkesen tapsolta az egész nézőtér.

Annál jobban bosszantott, hogy épen közvetlen mellettem akadt egy borongós arczu, sápadt, kopaszfejű öreg ur, aki bár nagy figyelemmel leste a művésznő minden szavát, mozdulatát, nem osztotta az általános lelkesedést és csak mereven bámult maga elé.

Még jobban bosszantott, hogy a világhírű tragika a kikivások alatt mindig csak épen ő reá tekintett, mintegy provokálva a tetszés nyilvánítást.

Nem állhattam meg, hogy meg ne kérdezzem az utolsó felvonásközben jelentkezni szokott látcsőszedő és felöltőhöz asszonyt, hogy ismeri-e a szomszédomat és szokott-e gyakran színházba járni?

— *Tiens, tiens, vous ne le connaissez pas? Mais, c'est le fouet, Mr. Meilhac,* — magyarázta meg, szánalmas mosolyalát véve az odanyújtott 50 centimeos pénzdarabot. Mert a párisi szolgálhad nem tájta ki száját borralaló nélkül.

Ez volt hát Meilhac, a harmadik császárság ostroma? Ez a szomoruképi emberke tudott közel félszázad óta annyi

vidám órát szerezni széles e világon annyi sok embernek?

Nem látszott ki belőle, hogy ő korbácsolta a III. Napoleon császár és a szép Eugénia császárné feslett korát és körét oly finom ironiával, oly csipős szatírával és oly okos módon, hogy a világon szerteszét hangzott minden egyes ostorcsapásának vidám pattogása.

Hisz itt Debreczenben is jól ismerik. Hányszor kacagtak itt is a „Szép Heléna” meg a „Gerolsteini Nagyhercegnő” fejedelmi udvarokat parodizáló, mulattató jelenetein: a „Párisi élet”, a „Kékszakállu herceg”, „Tricoche és Cacolet”, mindmegannyi ironikus képe a szajnai Babel III. Napoleon korabeli ledér beléletének, amint ezt „Frou-Frou”-ban komolyan is leleplezi.

Igazi jó barátot vesztett benne a szín-házipublikum, mert nincs jobb barát annál, mint a ki tud megnevettetni.

Hogy a színészek mily kincsét birtak benne, annak megmondhatója a mi derék Foltényi bácsink, aki leghíresebb szerepeit a most elhunyt „ostor”-nak köszönhetette.

Fogadják őt tárt karokkal a menyebéli angyalok és adjanak neki helyet az ő zenei második éneje, Offenbach, mellett.

Mák Virág.

Az új üstökös.

— Saját tudósítónktól. —

Naplemenet után közvetlenül, néhány óráig erős teleskoppal az északi égen egy gyenge üstökös látható. Érdekes módon jutottak annak felfedezésére. Az ujjabkori csillagászatnak hatalmas segédeszköze, a photographia nyújtott alkalmat a kis üstökös felfedezésére. A fényképészeti kamarával együtt szerkesztett láteső ugyanis egy óraművel van kapcsolatban, mely az egész műszert a föld forgási irányával ellentétes irányban, vagyis a csillagos ég látszólagos mozgásával párhuzamosan tovább vezeti s így a negatív-képen az állócsillagok szabályos köröcskékké gyanánt vetülnek. Ha azonban, valamely égitest másirányu mozgással bír, mint pl. az asteroidák és üstökösök, akkor ennek vetülete nem pontot, hanem egy több milliméternyi hosszú vonalacsakát képez.

Ily módon árulta el magát az új üstökös a Berenice hajfűrtjének ezernyi csillagai közt.

Az üstökös szabad szemmel nem látható, mert a 16. nagyságu csillagokkal fényével egyenlő. Még nincs megállapítva, hogy új üstökössel van-e dolgunk, avagy már járt nálunk, mert a rövid ideig tartó megfigyelés pályájának kiszámítására nem elegendő. Valószínű azonban, hogy tőlünk legalább is 3.2—3.4 fényévnyi távolságra áll jelenleg s ennél fogva óriási terjedelműnek kell lennie. Mert egy fényév alatt azon távolság értendő, melyet a fénysugár másodpercenként 40,000 mértföldet haladva, egy év alatt megfut. Ez az újítás a számításban azért szükséges, mert újrendszerű távcsöveinkkel oly iszonytató távolságokat állapíthatunk meg, melyek értékét emberi értelemmel felfogni képesek nem vagyunk.

Igy a mi Napunk, mely tőlünk alig 20,000,000 mértföldnyire van — sugarát 8 percz alatt küldi hozzánk. De már egy 5. nagyságu állócsillag, mely az égen 5 ívmásodpercznyi átmérővel bír, (a nap félfoknyi látszólagos átmérőjü) a valóságban oly rémitő nagy égitest, melynek valódi átmérője háromezerszer haladja meg azon távolságot, mely bennünket a naptól elválaszt. A pleiadok fényes csillaga, az Aleyone 5370 fényévnyi távolságra van tőlünk és nem egy kettős-

csillagnak oly nagy a gömbje, mintha naprendszerünk legszélsőbb bolygójának pályája töltetné meg gázállapotú anyaggal.

Még megdöbbentőbbek a tejutnak alkotó részeit képező ködfoltok méretei. Így a Maghellán felhők, az Andromeda köd avagy a gyönyörű Orion-kardja legalább is 20,000,000 fényévnyi távolságra van tőlünk, sőt némely astronomus számítása szerint e távolság 30 millióra bővül ki.

Ha így van, akkor ama, éles szabad szemmel is látható ködfoltok, (mint-hogy a fény egy év alatt egy és egy-negyed billió mértföldnyi utat tesz meg) $1.125,000,000 \times 30,000,000 = 33,750,000,000,000,000$ vagyis harminczhárom és háromnegyed trillió mértföldnyi távolságra van tőlünk.

Struve a jeles csillagász ugyan azt állítja, hogy a világűr aethere megakadályoz abban, hogy távcsöveinkkel 12,000 fényévnyi távolságon túl láthassunk, de ezen tagadást a 36 hüvelykes lenesével bíró Lick-observatorium, továbbá a pulkovai s különösen a párisi csillagda ugynevezett megtört aequatore aljainak praeciziz számításai megerősítik.

Már ezen retentő méretekről sem alkotunk magunknak még halvány fogalmat sem, pedig az analogiára támaszkodva a tejuton túl még mérhetlen világokat kell sejtenuünk.

CSARNOK.

Hü hitéhez és szerelméhez.

Regény.

Zschokke elbeszéléséből átdolgozta:

Mérvő V. Béla.

(Folytatás.)

26.

— Bertollon, ébredj! — kiáltott fel.

— Mondd, — folytatá, amikor barátja felkelt ágyából, — csakugyan ártatlan volna a feleségéd? Csakugyan te magad öntötted a mérget a folyadékba?

Bertollon kába, átható pillantást vetett barátjára.

— Hallgass, oktalan!

— De hisz ez tegnapi vallomásod megerősítése. Nyugtass meg, mindenre kérlek. Te tetted mindazt? Vagy csak tréfát üztél velem?

— Légy eszednél, Károly!

— Beszélj, beszélj. A törvényszék kimondta nődre a bűnöst és ma fogja kiszabni rá a borzasztó büntetést. Ne engedd elveszni az ártatlant.

— Megőrültél? Kedved volna barátod árulójává lenni?

Bertollon areza, mialatt ezt hebegte, halásápadttá vált. Ajkai elkékültek, szeméi mereven tekintettek maga elé.

Károly tisztába jött azzal, hogy amit barátja ittás állapotában kicsevegett, nem agyrem. Kezét vállára tette és halkan sugta fülébe:

— Öltözzél fel gyorsan. Végy elég pénzt magadhoz és fuss! Minden másról gondoskodni fogok.

— Miért? — Talán készülsz feladni . . . vagy már . . .

— Mindenre, ami kedves és szent elötted, kérlek, menekülj és ne kérdezz tovább!

Bertollon hirtelen felugrott. Öltözetlenül futkosott a szobájában, egyes tárgyakhoz kapkodva, mintha ruháját keresné.

Károly, abban a hiszemben, hogy zavarában nem találja ruháját, lehajolt az ágy mellett levő székre, hogy azokat onnan felemelje.

E pillanatban lövés dördült el. Károly mellén piros vér ömlött alá. Az ajtó felpattant. A rendőrtiszt lépett a szobába.

Bertollon, egyik kezében az elsütött!

pisztolylyal a másikkban egy másikkal, rémülten tekintett a váratlan látogatóra.

— Atkozott kutya! — ordította vadul Károly felé és a még füstölgő pisztolyt fejéhez hajította.

Ugyanabban a pillanatban a második lövés dördült el.

Bertollon szétroncsoló koponyával terült Károly lábaihoz.

Az ifju ügyvéd eszméletét veszteni érzé. Leroskadó barátja hullájához.

Az ágyban tért magához, ahova fektették. Az előhívott orvosok bekötötték a bal vállát, amelyet a Bertollon golyója csak gyengén sértett meg.

Felpattant fekhelyéről és gyorsan felöltözve sietett a törvényszékhez.

A bíróság már titkos ülésben meghozta az ítéletet és éppen a vádlott elővezetését rendelte el, hogy előtte kihirdesse.

Károly könyörgött, hogy az ítélet kihirdetése előtt hallgassák meg.

A törvényszék megadta neki a szót.

A teremben néma csend honolt, mintha az élet elillant volna minden kebelből.

— Bíró urak — kezdé el a fiatal ügyvéd megindulástól reszkető hangon — utolszor úgy állottam és beszéltem itt, mint bevádolója az ártatlanságnak. Megjelentem újra, hogy megmentsem és megadjam neki a méltó elégtételt. A körülmények látszata megtévesztett, a barát visszavált hiszékenységgel, így lettem részese egy igazságtalanságnak, egy kegyetlenségnek, anélkül, hogy tudtam volna.

Az a nő, akinek fejére ítéletüket hullatni készülnek, nem követett el semmi bűnt! Aztán elbeszélte a Bertollon szobájában történeteket. A rendőrtiszt megerősítette az elmondottakat, valamint az öreg szolgálta is, a ki visszaemlékezett arra, hogy a mérgezés előestéjén Bertollont felesége szobájából kiosonni látta.

A közönség körében nagy mozgás támadt. Mindenki ujongott a váratlan fordulaton.

Károly a vádlott asszonyhoz vezetette magát.

Midőn zárkájába lépett, lábai megtörttek. Leborult a szenvedő nő előtt és nedves szeméit kezéhez szoritotta.

— Megbocsáthat-e nekem? — hebegé.

A nő kimondhatlan szerelemmel teljes tekintettel, menyéi mosolylyal nézett le reá.

— Károly, Károly . . .

Többet nem birt kifejezni, a könyvek elfojtották hangját.

(Folyt. köv.)

Vegyes.

Rátarti kislány.

Rátarti egy kislány

Sétálgat az utcán,

— Megszólítnám szives szóval,

Ha a nevét tudnám.

Ugy megilleg-billeg,

Ugy el-el cifrázza,

Mintha egyre virágok közt

Járna piczi lába.

Éjfekete haja

Szépen be van fonva,

Szemével meg a kacsintást

Oly hamisan lopja.

Néha titkon rám néz,

Jaj, minő tekintet!

Olyan tüzzel, olyan hévvel

Csak egy lány tekinthet.

Rátekintek én is,

Ő elpirul mélyen,

Megremeg a kis virág is

Parányi kezében.

Bogárszemű lányka
Ne remogj én tőlem,
Szende orczád elpirultán
Ne is fuss előlem.

Lásd, én olyan nagyon
Árva vagyok, árva, —
Add a szived, légy az enyém
Rátartí kis lányka.

Juhász Sándor.

(Nőemancipáció Ujjélandban.) Amióta Hikanamauj és Taujapunam szigetek civilizálottan hangzó neveket vettek föl, ugyancsak érdekes országgá lettek és többek közt a nőemancipáció terén is ott történnek a legérdekesebb kísérletek. A nők, akiknek Angolországban nincs szavazati joguk, négy év óta szavaznak abban az országban, ahol fél századdal ezelőtt korlátlanul uralkodtak a maorik. Nem egyszerre kapták meg az ujjélandi nők az általános szavazati jogot; tizenhat évi próbaidő után terjesztették ki jussukat politikai téren is 1877-ben a wellingtoni tartomány gyűlés fölhatalmazta az özvegy asszonyokat és azokat a nőket, akiknek férje távol időzik, hogy családfőnként vegyenek részt az iskolaszéki választásokban. A nők oly buzgósággal végezték dolgukat a gyarmat iskoláinak ellenőrzése körül, hogy a parlament hosszabb ellenállása után végre megadta nekik a jogot, hogy a községi választásokban részt vehessenek; nevezetesen a koresmákra felügyelő bizottságok választásában és működésében vehettek részt. A nők oly diszkréten éltek jogukkal, hogy a választás jogot mindjobban kiterjesztették. A nők résztvevén az utolsó előtti választási küzdelemben nem okozott nagyobb változást a képviselőház összeállításában; de a legutóbbi választásban, amely néhány hónap előtt ment végbe, a nők már jelentékeny haladást értek el és a szavazó nők száma majdnem elérte a férfiakét. A gyűlésen mint azt Lusk Hugh a Fornen c. lapban kifejti, a nők jelenléte nagyon hozzájárult a viták szelidítéséhez. Főeredménye a nők részvételének a választási küzdelemben az volt, hogy a parlamentből kimaradtak az oly politikuskok, akiknek multja nem volt gyanúmentes. A gyengébb nem tagjai nem lázadnak a pártfegyelem ellen; nem a fejük, hanem a szívük szerint szavaznak; és jelöltjeik egyik főkélléke a szeplőtlen jellem.

(Hyperbola) — Vendég (kinek a vendéglőben olyan gombócot tatálnak fel, melyből legnagyobb ámulatára egy kis hajszál kandikál elő): Jean, vigye vissza ezt a gombócot s borotváltassa meg előbb, mielőtt az asztalra hozza.

(Ez is büszkeség.) — Hej uram! — szólít meg valaki az utcán egy uri embert, — itt fekszik a földön egy krajczár, nem az ur vesztette el? — Minek néz maga engem, hogy ilyesmit föltesz rólam? Én legalább is egy hatost szoktam elveszteni.

(Az iskolából.) Tanító: Megtudnád-e mondani kis fiam, hány részből áll a természetrajz? Tanuló: Az enyém három részből, de a Csurgó Laczié egybe van kötve.

(Vagy vagy.) — Édes Gizikém, tudna-e engem kicsit szeretni? — Nem; egy kicsike végett én el se kezdek.

(Egyről-másról.) Tegnap volt négy száz éve, hogy Vasco de Gamma 1497. július 8-án három hajóval megindult, hogy felfedezze az Indiába vezető tengeri utat. Sok viszontagság után 1498. május 20-án kötött ki a tenger hőse Kalkutánál a Malabári partokon. Ezt a világra szóló felfedezést három napig ünneplik most a

portugalok. — A pécsi honvédségi lovas-kaszárnyában Littke Lenczi, a pezsgőgyáros fia állt szemben Fürst Gyulával, aki mellén tüdeje felett egy nyolcz centiméteres vágást kapott, mely olyan mély, hogy szívét lehet látni. Kórházba vitték, de állapota reménytelen. — Péczelen elzüllött ember Szokola József éjjel részeg fővel jött haza a koresmából s előbb esecsemő gyermekének nyakát vágta el beretvájával, azután magát ölte meg. — Szinte csodálatos eszközökkel élnek az amerikai vasutak, hogy a kéjvonatok forgalmát emeljék. Georgiában az egyik társaság nemcsak a menetdíjakat szállítja le, de külön e célra berendezett vagonban hűtött 500 finom görög dinynyét is bocsát az utasok rendelkezésére. A mexikói vasutakon pedig az utazókat egész éven át friss földieperrel tartják. — Berlinben állítólag nagy énekest fedeztek fel ismét, még pedig a konyhai tüzhely mellett. Scheidt Gyula, a Dressel vendéglő közismert szakácsa, nemrégiben beiratkozott a kölni konzervatóriumba, hogy a művészetnek szentelje magát. A kölni színház igazgatója — Hoffmann a saját költségén maga képezte tovább a volt szakácsot és öt évre szerződést kapott mint a kölni színház baritonistája. — Bécsben egy Eirutko Borbála nevű 26 éves cseh eselédlynt tartóztattak le, akiről kitudódott, hogy saját gyermekét megölte. A szörnyeteg tegnapelőtt éjjel a konyhában megszülte gyermekét s nehogy ennek következtében a szolgálatból elbocsássák egy fejszével szétdarabolt a aztán bedobta a klozetbe. — Bolognából jelentik, hogy Borelli ismert baritonistának 18 éves leányát egy Mazzoni nevű 19 éves diák agyonlőtte, mert a leány nem akarta a szerelmi ajánlatait elfogadni. A fiatal ember azután önmagát is kivégezte. — Eddig csak operettekben hallottunk olyan esketésekről, a melyeknek tegnapelőtt a bécsi községébe volt a színhelye. A menyasszony egy 19 éves bécsi leány, a vőlegény pedig egy new-yorki kereskedő volt. Soha sem látták még egymást s viszonyuk csak levelezés útján fejlődött ki. A vőlegény nem jött el Amerikából a polgári kötéshez, hanem folyamodott, hogy helyettesíthesse magát. Megengedték neki. A házasságkötés annak rendje és módja szerint meg is történt. A vőlegényt az ügyvéd helyettesítette. A fiatal asszony azóta már utban van New-York felé, a tárt karokkal várja az ura, a kit még soha sem látott életében.

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „Közgazdaságibank részv.-társaság” közlése. 1897. július hó 9-én.

Államadósság :

Magyar aranyjradék 4%.	122.75	123.25
„ vasuti beruházási köt. 4 1/2%.	123.50	124.50
„ koronajradék 4%.	100.—	100.50
„ regále vált. köt. 4 1/2%.	100.75	101.75
Osztrák aranyjradék 4%.	123.—	123.50
Egységes államkötvény 4 1/2%.	102.—	102.50
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	141.—	142.—

Részvények :

Magyar hitelbank részvény	396.75	397.25
Osztrák hitelbank részvény	368.50	368.70
Magyaripar-éskeresk. bank. r.	104.25	104.75

Sorsjegyek :

Magyarjelzalogbank 4%-os sorsj.	124.50	125.50
„ 3%-os	102.50	103.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	119.—	120.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	11.—	11.50
Osztrák	20.75	21.25
Olasz	12.25	12.75
Bazilika sorsjegy	6.90	7.30
Jó-sziv	4.—	4.40

Pénznekem :

Cs. és kir. arany	— — —	5.63	5.69
20 márkás arany	— — —	11.73	11.77
20 frankos arany	— — —	9.52	9.56
1 Sovereigns	— — —	11.95	11.99

Budapesti gabona-tőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1897. július 8.

Buzát ma mérsékelten kínáltak, a kereslet kedvező volt. — Elkelt szilárd irányzat mellett 30.000 mm. 10 krral magasabb áron. Egyéb gabonaneműekben kevés volt a forgalom szilárd árák mellett.

Eladatott :

Buza. Tiszav.: 600 mm. 81. kg. 9.85 frton, 200 mm. 80. kg. 9.85 frton, 100 mm. 79.5 kg. 9.60 frton mind három hónapra.
Zab : 5.65—6.00.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat eleint szilárd volt s az árák emelkedtek, később azonban az irányzat meglanyhult s az árák a kezdő áron alul zárultak. Hivatalos felmordások nem történtek.

Hivatalos zárófolyamok. Déli 1 órakor :

Buza május—júniusra	1897	0.—0.—
„ szept.—októberre	1897	8.81—8.83
Rózs	1897	7.11—7.13
Tengeri máj.—jun.-ra	1897	4.31—4.32
„ jul.-aug.-ra	1897	4.45—4.46
Zab szept.—okt.-ra	1897	5.49—5.51
Repeze aug.—szept.	1897	12.65—12.75

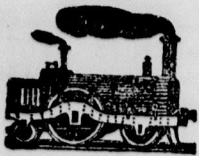
Zárlat d. u. 4 órakor :

Buza őszre	1897	8.76—8.77
„ máj.—júniusra	1897	0.—0.—
Rózs őszre	1897	7.12—7.13
Zab	1897	5.52—5.54
Tengeri jul.—aug.-ra	1897	4.28—4.30
„ aug.—szept.-ra	1897	4.38—4.40
Repeze	1897	12.80—12.85

Bérkoosik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra :		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Órassáma.		
Fél órára	—40	—30
1/4 órára	—60	—45
Egy egész órára	—80	—60
Minden következő órára	—40	—30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	—20	—15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	—50	—30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztetség a templomban történik		
A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	—60	—40
A színházból jövet	—80	—60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	—50	—30
Éjjel menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 kr. díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, ezukor-gyár, légszesz-gyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—50	—30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	—80	—60
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	—60	—40
Külös barom- és lövésártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 30	30
Minden következő órára	—40	—30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	—50	—30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	—80	—60
Minden további órára	—40	—30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítottak.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. május hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul	Vonat	Érkezik	
P.-Ladány - - - 12.— déli	Vegyesvonal	1.28 délután	
P.-Ladány - - - 3.48 délután	Tv. sz. sz.	5.24 délután	
P.-Ladány - - - 8.15 este	Személyvonal	9.45 este	
Budapest - - - 8.53 reggel	Gyorsvonal	1.00 délután	
Budapest - - - 12.36 délután	Személyvonal	8.10 este	
Budapest - - - 10.37 este	Személyvonal	5.45 reggel	
Debreczen—M.-Sziget			
Királyháza - - - 5.30 reggel	Gyorsvonal	1.— délután	
M.-Sziget - - - 3.05 reggel	Személyvonal	9.50 délelőtt	
M.-Sziget - - - 4.07 délután	Személyvonal	11.— este	
M.-Sziget - - - 6.59 délután	Gyorsvonal	11.40 este	
M.-Sziget - - - 7.58 este	Tv. sz. sz.	8.08 reggel	
Debreczen—Szerencs			
Szerencs - - - 8.25 reggel	Személyvonal	11.26 délelőtt	
Szerencs - - - 4.02 délután	Személyvonal	7.07 délután	
Szerencs - - - 8.10 este	Személyvonal	11.— este	
Debreczen—Füzes-Abony			
Füzes-Abony 4.42 reggel	Vegyesvonal	10.24 délelőtt	
Füzes-Abony** 4.12 délután	Vegyesvonal	7.56 délután	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértess			
N.-Léta—Vértess 8.35 reggel	Vegyesvonal	10.46 délelőtt	
N.-Léta—Vértess 4.17 délután	Vegyesvonal	6.20 délután	
Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök			
B.-Szt-Mihály 5.28 reggel	Vegyesvonal	8.58 reggel	
B.-Szt-Mihály 3.57 délután	Vegyesvonal	6.58 délután	

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen			
Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul	onnan
P.-Ladány - - - 7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.12 reggel	
P.-Ladány - - - 5.16 reggel	Személyvonal	4.08 reggel	
Budapest* - - - 8.47 délután	Gyorsvonal	9.15 este	
Budapest - - - 6.54 délután	Személyvonal	9.40 délelőtt	
Budapest - - - 2.40 éjjel	Gyorsvonal	2.15 délután	
Budapest - - - 2.40 éjjel	Személyvonal	7.05 este	
M.-Sziget—Debreczen			
M.-Sziget** - - - 7.50 reggel	Személyvonal	4.— reggel	
M.-Sziget - - - 12.16 délután	Személyvonal	6.— reggel	
M.-Sziget - - - 6.58 délután	Személyvonal	1.35 délután	
M.-Sziget - - - 8.43 este	Gyorsvonal	4.— délután	
M.-Sziget - - - 10.22 este	Személyvonal	3.56 délután	
Szerencs—Debreczen			
Szerencs - - - 8.07 reggel	Személyvonal	5.— reggel	
Szerencs - - - 12.21 délután	Személyvonal	9.07 délelőtt	
Szerencs - - - 7.50 este	Személyvonal	5.13 délután	
Nagy-Léta—Vértess—Debreczen			
N.-Léta—Vértess 7.25 reggel	Vegyesvonal	5.25 reggel	
N.-Léta—Vértess 3.18 délután	Vegyesvonal	1.05 délután	
Sáránd*** - - - 8.33 este	Vegyesvonal	9.25 este	
Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen			
B.-Szt-Mihály 8.17 reggel	Vegyesvonal	5.25 reggel	
B.-Szt-Mihály 6.49 este	Vegyesvonal	3.27 délután	
— Tisza-Lök építés alatt —			
Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred - - - 8.— reggel	Vegyesvonal	4.18 reggel	
Füzes-Abony - - - 5.32 délután	Vegyesvonal	11.35 délelőtt	
F.-Abony**** - - - 7.47 este	Vegyesvonal	5.22 délután	

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szatmárról.
*** Ünnepek és vasárnapokon június 1-4-ig szeptember 15-ig
**** Csak Óhat-Kőszeg.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Zoltai Lajos.

Menyasszonyi kelengyék:
női kész fehérnemű,
ágy fehérnemű,
ebédlő- és uzsonna terítékek,
zsebkendő és harisnyák
gyári nagy raktára

Kunz József és Társa

396—100—69 czégnél a)
Kistemplom-bazár.

242.

Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulat
örleményeinek

ÁRJEGYZÉKE
saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

A. Asztali dara nagyszemű	100 kiló	16.40
B. „ „ apró szemű		15.80

0. Királyliszt	100 kiló.	15.60
1. Lángliszt kivonat		15.20
2. Elsőrendű zsemlyeliszt		14.80
3. Zsemlyeliszt		14.40
4. Elsőrendű kenyérliszt		14.—
5. Közép kenyérliszt		13.60
6. Kenyérliszt		13.20
7. Barna kenyérliszt		12.40
8. Takarmányliszt		8.60
11. Finom korpa zsákkal		4.—
11. „ „ zsák nélkül		3.80
12. Durva korpa zsákkal		3.60
12. „ „ zsák nélkül		3.40
Csirke buza zsák nélkül		3.—

A zsákok súlytartalma — teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0—6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 „
11. 12.	50 „

Debreczen, 1897. július 8. 673—2—2

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert

Portland Cementet

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Debreczenben kapható: **Rickl József Zelmós** üzletében, **Fő-piacz** „Török császár“ bolt. 656—0—7

Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst prézeléssel;

gyönyörű kivitelű színes rajzokkal ellátott

Üzleti reklámkártyákat

tetszés szerinti szöveggel;

Raktári nyomtatványokat;

erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI

nyomda- és kiadó részv.-társaság

Debreczenben.

ajánl

Mű- és Könyvnyomda

Hírlapkiadó-vállalat

Disz-mű-könyvkötészet